

PROIZVODNJA I KORIŠTENJE MLIJEKA NA POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA U 2021.

Ukupna proizvodnja mlijeka na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u 2021. u odnosu na 2020. smanjila se za 15,9%, odnosno za oko 69 000 tona. Istodobno se i količina mlijeka koju su gospodarstva predala u otkup mljekarama smanjila za 15,0%, odnosno za oko 39 000 tona.

Smanjenje proizvodnje mlijeka odrazilo se i na izravnu prodaju mlijeka, koja se smanjila za 4,3%. Potrošnja mlijeka u svježem stanju u kućanstvima smanjila se za 12,9%, dok se ukupna količina mlijeka upotrijebljena za ishranu stoke smanjila za 24,5%. Količina mlijeka prerađenoga na gospodarstvu u odnosu na prethodnu godinu smanjila se za 16,4%.

Što se tiče mliječnih proizvoda, ukupna proizvodnja svježeg sira smanjila se za 13,4%, dok se istodobno proizvodnja ostalih sireva smanjila za 11,2%. Proizvodnja vrhnja smanjila se za 21,2%, maslaca za 9,1%, dok se proizvodnja ostalih proizvoda smanjila za 16,6%.

1. MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI NA OBITELJSKIM POLJOPRIVREDNIM GOSPODARSTVIMA U 2021.¹⁾

	Količina, t		Indeksi 2021. 2020.
	2020.	2021.	
Raspoloživost i korištenje			
Ukupna proizvodnja mlijeka (kravlje, ovčje i kozje)	432 007	363 505	84,1
Dano u otkup mljekarama	260 693	221 706	85,0
Kućna potrošnja	35 586	30 994	87,1
Izravna prodaja (na gospodarstvu, tržnici, darovano i sl.)	22 809	21 822	95,7
Upotrijebljeno za ishranu stoke, cjelovito mlijeko	63 604	48 051	75,5
Upotrijebljeno za preradu na gospodarstvu	46 832	39 147	83,6
Razlika i gubici	2 483	1 785	71,9
Ostvareni proizvodi			
Vrhnje	1 084	854	78,8
Maslac	33	30	90,9
Svježi sir	2 931	2 537	86,6
Ostali sirevi	1 264	1 123	88,8
Ostali proizvodi (jogurt, kiselo mlijeko i sl.)	380	317	83,4

1) Vidi Metodološka objašnjenja.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Metodologija za provedbu istraživanja o mlijeku i mliječnim proizvodima temelji se na Metodološkim osnovama za prikupljanje podataka u statistici mlijeka i mliječnih proizvoda (NN, br. 42/13.).

Podaci o godišnjoj proizvodnji mlijeka na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima prikupljaju se u sklopu redovitoga godišnjeg istraživanja o broju stoke i stočnoj proizvodnji koje se provodi na uzorku.

Uzorak za Godišnji izvještaj o stočarstvu 1. prosinca 2020. izabran je na bazi Statističkog registra poljoprivrednih gospodarstava i ima oko 7 000 jedinica.

Ekspandirani podaci uspoređeni su s podacima iz prijašnjih godina te raspoloživim administrativnim izvorima (Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka). Na temelju svih raspoloživih podataka prema potrebi provedene su korekcije.

Obuhvat i usporedivost

Izveštajne jedinice za Godišnji izvještaj o stočarstvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava jesu poljoprivredna kućanstva koja se bave uzgojem stoke i peradi.

Ukupna količina mlijeka koje su mljekare otkupile od proizvođača (podatak SLKM-a objavljen u Priopćenju 1.1.25. Proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda u 2020.) veća je od podatka navedenog u ovom Priopćenju jer su ovdje uključena samo obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Povjerljivost

Agregirani podaci kod kojih postoje razlozi za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) tretiraju se kao povjerljivi u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Pravilnikom o načinu zaštite statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku te se stoga ne objavljuju.

Definicije

Ukupna proizvodnja mlijeka obuhvaća kravlje, ovčje i kozje mlijeko dobiveno mužnjom. Količine raspoloživog mlijeka i način korištenja izraženi su u tonama. Koeficijent za preračun mlijeka iznosi 1,03 (1 l = 1,03 kg).

Mlijeko dano u otkup obuhvaća isporuke mljekarama svih tipova mlijeka (kravlje, ovčje i kozje).

Kućna potrošnja obuhvaća cjelovito mlijeko konzumirano na gospodarstvu (samo za ljudsku potrošnju).

Izravna prodaja obuhvaća prodaju na gospodarstvu ili tržišnici te darivanje cjelovitog mlijeka za ljudsku potrošnju izravno krajnjim potrošačima.

Mlijeko za ishranu stoke obuhvaća cjelovito mlijeko korišteno na gospodarstvu kao stočna hrana (čisto ili pomiješano s ostalom stočnom hranom).

Stavka razlika i gubici obuhvaća statističku razliku i gubitke mlijeka tijekom procesa proizvodnje.

Ostvareni proizvodi obuhvaćaju vrhnje, maslac, sireve i ostale proizvode dobivene preradom mlijeka na gospodarstvu. Količina je izražena u neto iznosu u tonama.

Kratice

kg	kilogram
l	litra
NN	Narodne novine
SLKM	Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka
t	tona

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:
Mario Valentić i Anita Grlica

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr